

Museets tips til detektorafsøgning

Indhold

1. Find et sted at afsøge
2. Tilladelse fra lodsejer
3. Inden afsøgningen
4. Selve afsøgningen
5. Fund og poser
6. Indlevering til museet
7. GPS og GIS

1. Find et sted at afsøge

Inden du kontakter lodsejeren for at få tilladelse til afsøgning, bør du finde markens matrikelnummer og ejerlav. Du kan undersøge, om det er en kendt lokalitet. Det kan ske via den offentlige tilgang til Fund og Fortidsminder (www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder).

2. Tilladelse fra lodsejer

Tilladelse fra lodsejer skal have, inden afsøgningen påbegyndes. Der er ingen steder i Danmark, der ikke er ejet af nogen. Det gælder marker, haver, skov og strand.

Man kan med fordel forny sin aftale med lodsejer hvert år, hvis der skal afsøges mere på stedet. Så glemmer lodsejeren ikke, at man færdes på hans ejendom.

Overhold altid de betingelser, som en lodsejer måtte stille, f.eks. at dække sine huller til igen med det samme.

3. Inden afsøgningen

Spørg lodsejer hvor dybt der pløjes, så detektoren kan indstilles til samme dybde. Fund under pløjelaget må ikke udgraves af private. Kun statsanerkendte museer med arkæologisk ansvarsområde må foretage arkæologiske udgravninger inkl. optagelse af fund under pløjedybde.

Opret en bruger i app'en DIME (<https://www.metaldetektorfund.dk/ny>)

Den er udviklet til detektorafsøgning og en første dokumentation af fundsted.

Download fundskema til brug for indlevering til museet og til din fundrapport.

4. Selve afsøgningen

Forsøg at gå systematisk og begynd med at grave alle signaler op – også de svage – så du lærer detektoren at kende.

Grav også på jernudslag, i hvert fald i perioder af din afsøgning. Der kan være betydningsfulde oldsager som sværddele, pilespidser, remspænder, sporer, stigsøjler og ildstål imellem.

Opsaml moderne skrot og aftal med lodsejer, hvor det skal deponeres. Museet vil gerne se alt andet, for der kan være skjulte ”skatte” blandt dét, der bare ligner skrammel.

Når du alligevel går og kigger ned i jorden, så se efter fund på overfladen, der ikke er metal (f.eks. glasskår, glasperler, keramik); de giver også oplysninger om fortiden. Ildpåvirkede sten/kogesten og munkesten af tegl i markoverfladen kan vise, at der har været bosættelse på stedet.

Læg mærke til jorden, og noter det i din fundrapport – er den mørk, lys, sandet, leret eller lignende. Afsøg arealet på kryds og tværs og diagonalt – på den måde udnytter du din detektor bedst muligt. Registrér dit spor i afsøgningsområdet med din GPS eller *trackeren* i en motionsapp.

5. Fund og poser

Metalfund håndteres så lidt som muligt, dvs. undgå håndfast afrensning, og mønter bør ikke gnubbes. Skyl højst i *demineraliseret* vand.

Fund fra forskellige lokaliteter skal holdes adskilt. Der lægges kun én oldsag i hver plasticpose (lynlåspose/”pølsemandsposer”).

Tag også det med, som du er i tvivl om – der kan f.eks. være fragmenter af genstande, som kan identificeres af museet, og som kan være danefæ eller simpelthen af kulturhistorisk betydning.

På fundposen noteres:

Fundsted: Angiv museets journalnummer og lokalitetsnavn, hvis det er en kendt lokalitet. Ellers skriv et stednavn, matrikelnummer og ejerlav.

Fundnummer: Brug dit eget nummersystem. Indenfor samme plads skal det være fortløbende numre, selvom der kan gå lang tid mellem to indleveringer.

Koordinater i UTM 32N.

Dit *navn/initialer*.

Print en mærkeseddel i DIME og læg den med tekstsiden udad mod den klare bagside af lynlåsposen.

6. Indlevering til museet

Museet har to faste indleveringsdage om året:

første tirsdag i maj og første tirsdag i november på Holmegaard Værk.

Er du ny som detektorbruger, kan du kontakte museet på detektor@museerne.dk for at aftale en tid, hvor du kan aflevere fund og få vejledning af en af museets arkæologer.

Fundlister: Digitale fundlister (Excel-regneark) med stednavn, fundnummer, koordinater og evt. DIME-nummer mailes til museet. Hvis du kender museets journalnummer (KNVxxxxx) og lokalitetsnavn, skal det påføres listen og alle fundposer.

Fundlisten skal indeholde: fundnummer, materiale, beskrivelse/type, koordinater. Fundnummer på posen bør svare til fundnummer på listen.

Kvittering: Du får en kvittering for de fund, du indleverer til museet. Af kvitteringen fremgår hvor mange genstande du har indleveret, museets journalnummer, museets navn for lokaliteten og museets ID-nummer for indleveringen.

8. GPS og GIS

GPS-en er apparatet, man indmåler GIS-data med. Fund kan indmåles med en hobby-GPS i Euref89 (eller ETRS89) UTM 32U.

Det er meget vigtigt, at koordinaterne er korrekte. Man kan kontrollere, om koordinater er i UTM 32U via DIME, der er en app beregnet til detektorføreres første registrering af deres fund.

Alternativt kan koordinaterne kontrolleres på <https://www.kulturarv.dk/ffreg/> og på <http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/>

Brug **IKKE** UTM33. Hvis din GPS alligevel gør det, skal du omregne til UTM32.

God fornøjelse med en spændende og jordbunden hobby.